

JONGERENPARTICIPATIE EN JONGERENWAARDERING IN WEST BETUWE

9 JUNI 2020

Een doorlopende participatielijns voor jeugd en
jongeren in West Betuwe

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Voorwoord	3
Inleiding	4
Doorlopende participatielijn	5
Democracity	7
Jongerenadviesraad	8
Speeddate met raadsleden	10
Maatschappelijke Diensttijd: "Jong en Meer 2.0"	11
Jongerenwaardering.....	13
Financiën	15

Voorwoord

In dit uitvoeringsplan staat beschreven hoe jongerenparticipatie in de gemeente West Betuwe is georganiseerd.

We vinden het belangrijk dat jongeren participeren in hun leefomgeving en actief deelnemen aan de lokale democratie. Daarom willen we de maatschappelijke en politieke betrokkenheid van jongeren in West Betuwe vergroten. We geven hen een stem in gemeentelijke onderwerpen die hen aangaan.

Door middel van verschillende acties, zoals het instellen van een Jongerenadviesraad, willen we zoveel mogelijk jongeren stimuleren om een actieve bijdrage te leveren aan de samenleving.

Aan de andere kant hebben wij als gemeente de input van de jongeren heel hard nodig. Bijvoorbeeld bij onderwerpen als aantrekkelijke woonplaatsen, eenzaamheid, vrije tijd en ontmoeten.

Zowel in de raadsinformatienota Jongerenparticipatie van 26 november 2019 als in de raadsinformatienota Jongerenparticipatie van 31 maart is de doorlopende participatielijijn beschreven, waarmee we jongerenparticipatie op diverse manieren vormgeven voor jeugdigen en jongeren in de leeftijd 11-27 jaar. Ook zijn in beide informatienota's de diverse activiteiten en projecten beschreven die worden georganiseerd en uitgevoerd in de gemeente die tot deze participatielijijn behoren.

Als vervolg op deze informatienota's leest u in dit uitvoeringsplan hoe de gemeente West Betuwe invulling geeft aan jongerenparticipatie. Binnen dit geheel geven we de jongerenparticipatie vorm. De gemeente kan en wil dit niet alleen organiseren. Daarom staan ook de activiteiten van onze samenwerkingspartners beschreven.

Twee van de vijf beschreven activiteiten en projecten zijn nieuw.

- 1) De jongerenadviesraad is een nieuw adviesorgaan van de gemeente. Hun taken en bevoegdheden zijn vastgelegd in de Verordening Jongerenadviesraad West Betuwe. De Jongerenadviesraad heeft inmiddels haar volgende stap gezet en een plan van aanpak geschreven, waarin onder meer hun werkwijze staat beschreven. Dit plan van aanpak is als bijlage toegevoegd aan dit uitvoeringsplan.
- 2) Ook nieuw is dat we jongeren die zich inzetten voor de samenleving en hiermee een bijdrage leveren aan de leefbaarheid, willen waarderen. Dit doen we door een jaarlijkse uitreiking van de jongerenwaardering. Op basis van gevraagd advies van de Jongerenadviesraad zijn in dit uitvoeringsplan de kaders en randvoorwaarden beschreven en hoe er vorm wordt gegeven aan de jongerenwaardering in de gemeente.

Inleiding

Jongerenparticipatie

Bij jongerenparticipatie gaat het om de betrokkenheid van jongeren bij ontwikkeling, uitvoering en verbetering van dienstverlening en gemeentelijk beleid dat betrekking op hen heeft. De ervaringen, ideeën en oplossingen van jongeren zijn een belangrijke bron van inspiratie.

Het Nederlands Jeugdinstituut (hierna: Nji) beschrijft jeugdparticipatie als het actief meedoen en meebeslissen van kinderen en jongeren:

- In voorzieningen waar ze zelf meedoen of gebruik van maken, zoals kinderopvang, school, jongerenwerk, jeugdhulp, natuur, sport en cultuur
- Bij gemeentelijk, regionaal of landelijk beleid
- Aan activiteiten voor anderen (jeugd of volwassenen) in de samenleving. Van dorp tot wijk, van stad tot landelijk, van Europa tot de wereld. Ook zo wordt de pedagogische kracht vergroot.¹

Jongerenparticipatie in de gemeente West Betuwe

De gemeente West Betuwe vindt het belangrijk om haar inwoners te betrekken bij het ontwikkelen en uitvoeren van het beleid. Deze inwonersparticipatie krijgt op diverse manieren vorm binnen de gemeente, denk bijvoorbeeld aan inspraakmogelijkheden tijdens raadsvergaderingen of het raadplegen van bewoners en verenigingen rondom nieuw beleid.

In het bijzonder willen we graag de jongeren op een actieve manier betrekken bij onze gemeenschap. We willen de jeugd en jongeren inspireren en motiveren om actief deel te nemen aan de instandhouding van de leefbaarheid en onze lokale democratie. Door jeugd en jongeren daadwerkelijk een stem te geven in gemeentelijke onderwerpen die hen aangaan willen we de maatschappelijke en politieke betrokkenheid van jongeren vergroten. Graag bieden we de jeugd en jongeren diverse mogelijkheden om mee te praten en mee te doen. Hun inbreng is belangrijk. Deze activiteiten bieden we aan als doorlopende participatielijnen, voor iedere leeftijdscategorie zijn er andere manieren om politiek en maatschappelijk betrokken te zijn.

In dit uitvoeringsplan wordt het doel beschreven met betrekking tot jongerenparticipatie. De diverse activiteiten en projecten worden kort beschreven, als navolging op de eerdere informatienota's. In het bijzonder de stand van zaken met betrekking tot de Jongerenadviesraad en de uitwerking van de jongerenwaardering. Deze is tot stand gekomen op basis van advies van de Jongerenadviesraad. In de bijlage is het plan van aanpak van de jongerenadviesraad bijgevoegd.

¹ <https://www.nji.nl/nl/Kennis/Dossier/Sterke-basis-voor-de-jeugd/De-rol-van-de-gemeente/Jeugdparticipatie-bevorderen>

Doorlopende participatielijnen

Visie op jongerenparticipatie: Doorlopende participatielijnen

In West Betuwe bieden we een doorlopende participatielijnen aan voor jongeren vanaf ongeveer 11 jaar. Dit doen we door het aanbieden en inzetten van diverse activiteiten en mogelijkheden per leeftijdscategorie om maatschappelijke en politieke participatie te stimuleren. In onderstaande tabel staan deze activiteiten beschreven, die gezamenlijk de doorlopende participatielijnen vormen.

Doel

Een doorlopende participatielijnen aanbieden aan jeugd en jongeren, woonachtig in de gemeente West Betuwe. Jongeren kunnen tijdelijk, bijvoorbeeld voor studie of werk buiten de gemeente wonen.

Doelgroepen

Jeugd en jongeren uit West Betuwe tussen de 11 en 27 jaar.

Activiteit	Leeftijd	Doel	Samenwerkende partners	Participatieniveau
Democracy	11-12 jaar	Met dit programma leren de kinderen hoe democratische besluitvorming eraan toe gaat. Daarnaast maken zij kennis met het college van B&W en de burgerraad en gemeenteraad van onze gemeente.	Prodemos	Trede 1: Informeren
De Jongerenadviesraad	12-21 jaar	Jongeren in de leeftijd van 12-21 jaar een stem geven in onderwerpen die hen aangaan.	Diverse, afhankelijk van onderwerp	Trede 2 en 3: Raadplegen en Adviseren. Ook trede 4 (Co-producen) kan worden gevraagd.
Speedate	14-16	Scholieren kennis laten maken met raadsleden.	Middelbare scholen in de gemeente.	Trede 1 en 2: Informeren en Raadplegen
Maatschappelijke diensttijd 'Jong en Meer 2.0'	16-27 jaar	Hierin activeren jongeren andere jongeren om plannen met maatschappelijke meerwaarde uit te voeren.	Welzijn West Betuwe	Trede 4: Coproducen.
Jongerenwaardering	6-18 jaar	Onze waardering uiten voor jongeren die zich op uitzonderlijke wijze inzetten voor de leefbaarheid.	Diverse, waaronder de Jongerenadviesraad	Niet van toepassing.

Waar moeten we rekening mee houden?

Het kan lastig zijn om jeugd en jongeren te vinden en binden en gemotiveerd en betrokken te houden. Ook kan er spanning ontstaan tussen het vaak langdurige tijdsbestek van beleidstrajecten en de dynamiek van de leefwerelden van de jeugd. Ook organisatievorm en taal van de jeugdigen wijkt af van die van de overheid. Het kan een uitdaging zijn voor een gemeente om jongerenparticipatie op een goede manier vorm te geven. En jongeren meer/prominenter en structureler te betrekken bij beleidsvraagstukken die hen raken. Ook het structureel maken van jongerenparticipatie in het maken van beleid kost tijd.

Participatieladder

Jongerenparticipatie in de gemeente kan op diverse manieren en op verschillende niveaus van betrokkenheid. Als instrument om de mate van participatie aan te duiden, gebruiken we de participatieladder met treden voor toenemende inbreng, betrokkenheid en verantwoordelijkheid. In verschillende situaties kan voor verschillende niveaus van betrokkenheid gekozen worden. De participatie kan een structurele of incidentele vorm hebben.

Niveau 1 – Informeren

Informeren is de eerste trede op de participatieladder. De gemeente bepaalt de agenda voor besluitvorming en houdt de jongeren hiervan op de hoogte. Volwassenen voeren het project of de activiteit uit. De jeugd wordt ad hoc betrokken door ze te informeren.

Niveau 2 – Raadplegen

Raadplegen is de tweede trap op de participatieladder en gaat verder dan informeren. De gemeente bepaalt bij raadplegen grotendeels zelf de agenda, maar ziet betrokken jongeren als gesprekspartners bij de ontwikkeling van beleid. De gemeente is niet verplicht iets te doen met de uitkomsten van deze gesprekken. Volwassenen voeren het project of de activiteit uit. De jeugd wordt geraadpleegd, heeft inzicht in het proces en hun mening wordt serieus genomen.

Niveau 3 – Adviseren

De derde trede van de participatieladder is adviseren. De gemeente stelt hierbij de agenda samen, maar jongeren kunnen problemen en oplossingen aanbieden. Deze ideeën spelen een grote rol in de ontwikkeling van beleid. De gemeente verbindt zich in principe aan de resultaten en als zij hiervan afwijkt, moet dit goed worden gemotiveerd. Volwassenen coördineren het project of de activiteit. De jeugd wordt bij onderdelen betrokken en om advies gevraagd.

Niveau 4 – Coproduceren

Coproduceren is de vierde trede op de participatieladder. De gemeente en jongeren benoemen samen een probleem, waarna ze gezamenlijk naar oplossingen zoeken. De overeengekomen oplossing is voor de gemeente bindend in de uiteindelijke besluitvorming. De jeugd neemt het initiatief voor een project of activiteit en neemt besluiten over de uitvoering. Volwassenen hebben een begeleidende rol.

Niveau 5 – Meebeslissen

Meebeslissen is de hoogste trede van de participatieladder. De gemeente laat de ontwikkeling van en de besluitvorming over aan de betrokken jongeren, waarbij de ambtelijke organisatie een adviserende rol heeft. Resultaten uit het proces hebben een bindende werking: de gemeente neemt de resultaten over. Bijvoorbeeld meebeslissen over een speelvoorziening en het zelfstandig organiseren van straatfeesten. De jeugd neemt het initiatief en voert het project uit. Volwassenen kunnen eventueel bij de besluitvorming betrokken worden.

Democracy

Leeftijd

Democracy : 11-12 jaar (groep 7 en 8 van de basisschool)

Democracy

We ondersteunen het programma Democracy voor de leerlingen van de basisscholen in onze gemeente. In 2016 heeft de oud-gemeente Geldermalsen in samenwerking met ProDemos (Landelijk Huis voor democratie en rechtstaat) een structureel programma opgezet om kinderen kennis te laten maken met de lokale democratie. Het doel van het programma Democracy is om samen een stad te bouwen. Voor de inrichting van de stad richten de kinderen verschillende politieke partijen op. Zij ervaren tijdens het spel dat overleg, standpunten bepalen, argumentatie, meerderheid en overeenstemming nodig is in een democratische samenleving. Tegelijk wordt de interesse gewekt voor democratische besluitvorming. De leerlingen komen bijeen in de raadszaal van het gemeentehuis. Samen vormen zij de volksvertegenwoordiging van een stad. De leerlingen bepalen democratisch wat er nog meer in de stad gebouwd moet worden. Voorafgaand en na het spel kunnen kinderen vragen stellen aan een raadslid, burgerlid, burgemeester of wethouder.

Sinds 2016 organiseren we dit programma voor basisscholen. De afgelopen jaren hebben we gemerkt dat de basisscholen enthousiast zijn om mee te doen aan het leerzame doe-programma Democracy. Ook in 2020 zullen alle basisscholen uit de gemeente West Betuwe worden uitgenodigd om deel te nemen aan het spel Democracy, dat wordt uitgevoerd door ProDemos. Hier is veel animo voor en de verwachting is dat steeds meer basisscholen van dit aanbod gebruik zullen maken.

Van september tot en met november wordt de raadszaal van de gemeente West Betuwe druk bezocht door onze jonge gemeente-inwoners. Leerlingen uit groep 7 (of combinatie klassen) van verschillende basisscholen uit de gemeente gaan dan aan de slag met het educatieve spel Democracy. Zittend op de stoelen van de raadsleden bouwen ze samen aan hun eigen stad. Zo nemen ze een kijkje in de keuken van de gemeenteraad en de democratische besluitvorming. Sinds 2016 deden al ruim 1500 leerlingen mee. ProDemos verzorgt het werkmateriaal, de inhoud en de begeleiding van het spel. De Griffie onderhoudt de contacten met de basisscholen en verzorgt de planning.

Jaar	Aantal scholen	Klassen/uitvoeringen	Aantal leerlingen
2016	13	24	576 (groepen 6, 7 en 8)
2017	8	9	217 (groep 7 en enkele combiklassen)
2018	11	13	260 (groep 7 en enkele combiklassen)
2019	17	20	437 (groep 7 en enkele combiklassen)

Jongerenadviesraad

Leeftijd

12-21 jaar (middelbare scholieren en studenten)

We willen jongeren de mogelijkheid geven mee te denken en praten over onderwerpen die zij belangrijk vinden. Door jongeren mee te laten denken en adviseren over hun leefomgeving, worden leefbaarheidsvraagstukken behandeld en aangepakt vanuit zowel oud als jong.

Doel

De Jongerenadviesraad (hierna: Jar) is een onafhankelijk adviesorgaan van de gemeente West Betuwe en geeft gevraagd en ongevraagd advies aan het college en de gemeenteraad. De bevoegdheden van de jongerenadviesraad zijn vastgelegd in de Verordening Jongerenadviesraad West Betuwe.

Start en (door)ontwikkeling

De Jongerenadviesraad is geïnstalleerd in het laatste kwartaal 2019 en bestaat bij de start uit 18 enthousiaste jongeren tussen de 12-20 jaar uit 11 verschillende kernen van de gemeente West Betuwe. Zowel de gemeente als de Jar vinden het belangrijk dat er duidelijkheid is rondom hun taken, werkprocessen en bevoegdheden. In het eerste kwartaal van 2020 heeft de Jongerenadviesraad daarom een plan van aanpak opgesteld. In dit plan van aanpak wordt onder meer beschreven hoe de jongerenadviesraad te werk gaat, welke thema's zij dit jaar zullen oppakken en op welke manier de gemeente de adviesraad kan raadplegen. Daarnaast worden in het plan van aanpak onder meer praktische zaken en afspraken beschreven. Ook gaat de Jar in 2020 aan de slag met het verder invullen en vormgeven van dit adviesorgaan. Bij het opstellen van dit plan van aanpak is de jongerenadviesraad begeleid door Welzijn West Betuwe. Dit plan van aanpak is als bijlage toegevoegd.

Gevraagd en ongevraagd Adviseren

Naast het vormgeven en inrichten van de organisatie gaat de jongerenadviesraad ook aan de slag met gevraagde en ongevraagde adviezen. De gevraagde adviezen worden ingebracht door de gemeente (ambtenaren, college, gemeenteraad). De jongeren hebben in het eerste kwartaal van 2020 gevraagd advies uitgebracht over het onderwerp 'jongerenwaardering'. Dit advies is overgenomen en verwerkt in het hoofdstuk 'Jongerenwaardering' in dit plan van aanpak.

Voor de ongevraagde adviezen hebben de leden van de Jar voor 2020 thema's geïnventariseerd.

- 1) Verkeersveiligheid
- 2) Burn-out onder jongeren
- 3) Activiteiten en faciliteiten voor jongeren

Uitgangspunten:

1. De Jongerenadviesraad geeft gevraagd en ongevraagd advies aan het college van B&W en de gemeenteraad
2. De jongerenadviesraad bestaat uit jongeren in de leeftijd van 12-21 jaar. We streven ernaar om een representatieve Jongerenadviesraad te vormen, bijvoorbeeld als het gaat om de verschillende kernen, leeftijden en schoolniveaus.
3. Onze insteek is een jongerenadviesraad met een structureel karakter. De jongerenadviesraad geeft ongeveer vier keer per jaar advies aan de gemeente. Uit ervaring blijkt dat ondersteuning hierbij nodig is. Deze ondersteuning richt zich op het bieden van structuur, begeleiding bij de advisering en een goed verloop van de vergaderingen.

4. Voor de advisering aan de gemeenteraad en het college van B&W heeft de jongerenadviesraad een contactpersoon bij de afdeling Beleid Sociaal Domein.
5. De Jongerenadviesraad gebruikt het jaar 2020 als een implementatiejaar. Hierin krijgt de Jongerenadviesraad de kans om zichzelf te ontwikkelen en vanuit de praktijk vorm te geven aan de organisatie en inrichting van dit adviesorgaan.

Stand van zaken Jongerenadviesraad

Na de installatie in november 2019 is de Jar in de eerste helft van 2020 aan de slag gegaan. Naast een eigen plan van aanpak heeft de Jar ook een eerste advies uitgebracht: advies rondom jongerenwaardering. Ook heeft de gemeente in het kader van de COVID-19 aan de Jar gevraagd om mee te denken over de oproep van de premier aan jongeren tijdens de persconferentie van 19 mei. Hierin heeft hij jeugd en jongeren in Nederland gevraagd om mee te denken over hoe Nederland er de komende tijd uit moet gaan zien. Ook zijn de leden in werkgroepjes aan de slag gegaan met hun zelf gekozen 3 thema's: 1) Verkeersveiligheid, 2) Burn-out onder scholieren en 3) Activiteiten voor jongeren.

De leden vinden het belangrijk om bij ieder thema ook de mening, informatie en signalen bij hun achterban, de jeugd en jongeren in West Betuwe, mee te nemen in hun uiteindelijke advies. Zo heeft de werkgroep Hulpverlening een vragenlijst uitgezet onder middelbare scholieren om te inventariseren tegen welke problemen of klachten de scholieren aanlopen en in hoeverre bestaande hulpverlening voldoende is.

Noot:

Voor de leden van de Jar is het nieuw om in een adviesraad deel te nemen. De jongeren en hun begeleiding van Welzijn West Betuwe hebben aangegeven dat het belangrijk is dat de Jar zich in zijn eigen tempo en op zijn eigen manier kan ontwikkelen. Deze ruimte om zich als adviesorgaan te ontwikkelen wil de gemeente hen geven. De gemeente heeft de kaders geschetst en bevoegdheden en taken vastgelegd in de Verordening Jongerenadviesraad West Betuwe. De uitvoering binnen deze kaders heeft de Jar vastgelegd in een plan van aanpak.

Met de Jar is afgesproken dat er in het 4^e kwartaal een evaluatie plaatsvindt om indien nodig de werkwijze aan te passen. Ook heeft de Jar voor 2020 3 thema's gekozen waarover ze ongevraagd advies willen uitbrengen. De evaluatie zal moeten uitwijzen of dit een realistisch aantal adviezen is. Ook zal de Jar zich het komende jaar verdiepen in politieke en gemeentelijke organisatie.

Daarnaast heeft Corona ook voor jongeren en voor de leden van de Jar invloed gehad. Het gaat om middelbare scholieren die de afgelopen maanden ook Coronagerelateerde aanpassingen rondom hun school hebben gehad.

Speeddate met raadsleden

Leeftijd

14-16 jaar

Speeddate met raadsleden

Speeddaten met jongeren is bedoeld voor scholieren van het voortgezet onderwijs. Zo maken jongeren kennis met de lokale politiek en kunnen zij actief meegeven wat zij belangrijk vinden in de gemeente West Betuwe aan raads- en burgerleden. Afhankelijk van de planning van het voortgezet onderwijs, rekening houdend met wanneer lokale politiek wordt onderwezen t.b.v. leerlingen die Maatschappijleer in hun vakkenpakket hebben en in overleg met het Presidium wordt een datum gekozen voor speeddaten.

In meerdere speeddaterondes schuiven de leerlingen bij verschillende raadsleden aan. Aan elke tafel wordt een ander onderwerp besproken. Deze onderwerpen hebben de leerlingen samen gekozen en voorbereid. Bijvoorbeeld uitgaan, sport, openbaar vervoer en hangplekken in de gemeente West Betuwe, etc. Onderwerpen en situaties waar de jongeren zelf mee te maken kunnen hebben. Het speeddaten is een interessante en leerzame samenwerking tussen de raad en jongeren. Niet alleen leren de leerlingen meer over de gemeente en de lokale politiek. De raad begrijpt ook beter wat jongeren belangrijk vinden en waar ze behoefte aan hebben. Hun vaak verrassende kijk op situaties en onderwerpen vonden de raadsleden in voorgaande speeddates erg waardevol.

In 2016-2019 heeft de griffie een jaarlijks succesvolle speeddates georganiseerd tussen de gemeenteraadsleden en de leerlingen van O.R.S. Lek en Linge, locatie De Lingeborgh.

Daarnaast is er de ambitie om in 2020, in navolging van de succesvolle speeddate op de Lingeborghschool in december 2019, wederom een speeddate te organiseren, liefst op beide op 1 of 2 middelbare scholen in de gemeente.

Maatschappelijke Diensttijd: “Jong en Meer 2.0”

Leeftijd

16-27 jaar

De focus ligt op jongeren die met een steuntje in de rug hun potentie volledig kunnen benutten. Met de nadruk op jongeren die willen re-integreren en/of heroriënteren richting werk of school.

Doel

Het project Jong en Meer is een uitvoering van de Maatschappelijke Diensttijd. De kern is dat jongeren tussen de 16-27 jaar zich inzetten voor hun eigen leefomgeving.

Doelstelling 2020-2022: In 24 maanden zet WWB in de gemeente West Betuwe een kernteam op dat zelf de uitvoering en borging van Jong en Meer kan doen.

Aanleiding

Vanaf 2018 zijn er op diverse plekken in Nederland proeftuinen Maatschappelijke Diensttijd gestart. In de gemeente West Betuwe heeft Welzijn West Betuwe (hierna: WWB) invulling gegeven aan één van deze proeftuinen, onder de noemer ‘Jong en Meer’. Met veel energie en enthousiasme heeft WWB dit project de afgelopen 2 jaar uitgevoerd. Na deze pilot is besloten om met dezelfde partners door te gaan, onder de noemer Jong en Meer 2.0.

Vanaf maart 2020 is Jong en Meer 2.0 van start gaan, wederom onder leiding van Spectrum en lokaal in de gemeente West Betuwe uitgevoerd door WWB. Dit project wordt gefinancierd door ZonMw. In het project Jong en Meer 2.0 zal er, naast de huidige doelgroep jongeren tussen de 16-27 jaar, bijzondere aandacht zijn voor kwetsbare jongeren tussen de 16-27, bijvoorbeeld jongeren met een afstand tot de arbeidsmarkt of voortijdig schoolverlaters.

Jong en Meer 2018-2020

Er zijn in deze tijd ongeveer 25 jongeren tussen de 16-22 jaar actief geweest binnen Jong & Meer West Betuwe. Deze jongeren zijn afkomstig uit de hele nieuwe gemeente. In drie groepen hebben ze allemaal een verschillende (zelf geïnitieerd) project opgepakt. Binnen deze projecten werven deze jongeren andere jongeren om projecten met maatschappelijke waarde te realiseren.

- Een groep richtte zich op een sport & speldag om geld op te halen voor MS.
- Een groep richtte zich op een sponsorloop voor basisschool kinderen. Het geld dat met deze activiteit wordt opgehaald, gaat worden gebruikt om culturele activiteiten voor statushouders te organiseren.
- Een groep organiseerde een dorpsfeest in hun eigen kern (Heukelum), omdat zij merkten dat er niet of nauwelijks iets wordt georganiseerd voor de doelgroep 14-20 jaar. Dit feest vindt zaterdag 22 juni plaats.

In de door Spectrum Elan uitgevoerde evaluatie van de proeftuin Maatschappelijke Diensttijd zijn een aantal succesfactoren benoemd: eigen regie van jongeren, intensieve samenwerking met lokale partners, positieve invloed van ‘peers’, toename naamsbekendheid van maatschappelijke diensttijd. Ook bleek er behoefte te zijn aan kaders en structuur.

Uit de proeftuin blijkt dat projecten die de jongeren opzetten een bijdrage leveren aan de leefbaarheid van de buurt waarin ze wonen. Het zorgt voor meer betrokkenheid en vergroot sociale cohesie.

Jong en Meer 2.0

Jong en Meer 2.0 gaat 2 jaar lopen. Binnen het project Jong en Meer 2.0 wordt structuur gegeven aan participatief werken door het inzetten en implementeren van de training 'Young Leaders'. Jongeren werken in deze training aan de ontwikkeling van vaardigheden en denken na over hun bijdrage aan hun leefomgeving.

Hierin wordt actief de samenwerking opgezocht met lokale ketenpartners en informele netwerken. In de periode 2020-2022 wordt er in de gemeente West Betuwe (door WWB) een kernteam opgezet dat zelf de uitvoering en borging van de Maatschappelijke Diensttijd gaat organiseren in de gemeente. De medewerkers van WWB worden getraind om deze kernteams te coördineren. Deze kernteams gaan vervolgens de jongeren werven en trainen. Als laatste moet de werkwijze lokaal worden ingebed, borging en continuïteit staat centraal.

De Young Leaders trainingen worden in de gemeente op locatie uitgevoerd. Naast een projectleider, zullen er jongerencoaches, trainers en ambassadeurs worden ingezet.

Uitvoering door WWB

De gemeente West Betuwe bestaat uit 26 dunbevolkte kernen die op een behoorlijke reisafstand van elkaar liggen. Daarom vraagt de uitrol van Jong & meer 2.0 in West Betuwe een meer gerichte en andere aanpak dan in de andere gemeenten binnen Jong & meer 2.0. WWB heeft in hun plan van aanpak beschreven hoe Jong & meer 2.0 wordt uitgerold in de gemeente West Betuwe.

Binnen West Betuwe is het van belang om gebiedsgericht of doelgroep gericht aan het werk te gaan. Veelal zal het namelijk lastig zijn om een groep jongeren verspreid over de hele gemeente bij elkaar te krijgen. Daar zijn simpelweg de afstanden te groot en de kernen te klein voor. Daarom zal er in West Betuwe op een andere manier tot de samenstelling van groepen moeten worden gekomen.

De training benadert vanuit de kernen: Jongerencoaches gaan lokaal aan de slag en zetten hun netwerk in om een groepje van lokale jongeren bij elkaar te krijgen. Wanneer er een groepje is gevormd kan de training lokaal en op maat plaats vinden. WWB kan de trainingen ook voor kleinere groepen geven. Met deze aanpak wordt de barrière van reisafstand en tijd grotendeels weggenomen. Daarnaast hebben lokale jongeren binding met elkaar en is het waarschijnlijker dat een project dat opgezet wordt blijft bekliven.

De training benadert vanuit de doelgroep: Een andere aanpak, is het benaderen van bepaalde doelgroepen. Bijvoorbeeld jongeren bij een sportclub, werkzoekenden, werklozen, statushouders etc. Bij deze aanpak is het belangrijk dat er vooraf voldoende is geïnvesteerd in de samenwerking met de ketenpartner. De ketenpartner staat namelijk dicht bij deze doelgroep en is daarom een belangrijke schakel in de werving van de jongeren.

Jongerenwaardering

Leeftijd

6-18 jaar

Met de Jongerenadviesraad is afgesteld dat wanneer de jongere in aanmerking kan komen voor het volwassen lintje, hij of zij niet meer in aanmerking kan komen voor een jongerenwaardering.

Doel

Het waarderen van jeugd en jongeren die op bijzondere wijze inzetten binnen de leefbaarheid van West Betuwe.

Aanleiding

Jongeren die zich actief inzetten voor de leefbaarheid binnen hun leefomgeving zijn een belangrijk onderdeel van onze West Betuwse samenleving. Veel West Betuwse jongeren verrichten in hun vrije tijd werkzaamheden die op een positieve manier een bijdrage leveren aan de leefbaarheid binnen onze kernen; deze bijdragen blijven nu nog vaak onderbelicht. Om het belang dat de gemeente hecht aan betrokkenheid van jongeren bij de lokale samenleving te onderstrepen, wordt hiertoe een tastbare waardering in het leven geroepen. Een waardering voor die jongeren, die zich op bijzondere wijze verdienstelijk hebben gemaakt binnen de leefbaarheid. Door middel van deze Jongerenwaardering laat gemeente West Betuwe zien dat we grote waardering hebben voor jongeren die zich belangeloos inzetten binnen hun (toekomstige) leefomgeving.

Het uitreiken van deze waardering wordt een jaarlijks terugkerende uitreiking, waarbij een of meerdere jongeren publiekelijk in het zonnetje worden zet. Een podium creëren van goede voorbeelden die doen volgen.

Het onderwerp Jongerenwaardering is ter raadpleging voorgelegd aan de Jongerenadviesraad (trede 2 van de participatieladder). Op basis van hun uitgebrachte advies wordt hieronder beschreven hoe we in West Betuwe uitvoering gaan geven aan dit onderdeel. Ook is aan de Jar gevraagd om in kwartaal 3 mee te denken over een passende naam en vormgeving van de jongerenwaardering.

Uitvoering

Om in aanmerking te komen voor een jongerenwaardering moet de jongere zich hebben ingezet voor de verbetering van de leefbaarheid, en/of hierbinnen iets van meerwaarde hebben gedaan in het belang van anderen. Dit wordt bepaald door een jury.

Criteria

De waardering wordt uitsluitend ingezet voor jongeren die zich uitzonderlijk hebben ingezet. Hiervoor zijn criteria, bijvoorbeeld:

- Moet een hele bijzondere prestatie te hebben verricht die een grote toegevoegde waarde heeft voor de leefbaarheid in de samenleving.
- De genomineerde moet in de gemeente West Betuwe wonen, tenzij deze deel uitmaakt van een genomineerde groep jeugdigen.
- Ook een hele groep, bijvoorbeeld een schoolklas in aanmerking komen voor een waardering.

Wegingsfactoren:

- de bijzonderheid van de activiteit
- de uitstraling van de verdiensten naar de omgeving
- de voorbeeldfunctie voor andere jongeren.

Aanmelden

Het voordragen van een jongere voor de jongerenwaardering kan via een online aanmeldformulier bij de gemeente. Iedereen uit de gemeente West Betuwe mag iemand voordragen. Het voordragen van iemand kan het gehele jaar door. De jury beoordeelt de aanvraag op het moment dat er twee personen de jongere hebben aangemeld. Van deze twee personen, mag er maar één persoon familie zijn. Het aanmelden kan tot maximaal 2 jaar na de laatste keer uitgevoerde actie/daad.

Jury

De jury die de aanvragen goedkeurt bestaat uit minimaal 5 maximaal 9 personen. In ieder geval zullen de volgende personen in de jury zitten:

- Ambtenaar jeugd
- Een aantal jongeren uit de jongerenadviesraad (de Jar bepaalt zelf wie als afgevaardigde per keer in de jury zal plaatsnemen).
- Zodra mogelijk: de ontvanger van een vorige waardering

Belangrijk, ook volgens de Jongerenadviesraad, is dat de jury onafhankelijk kan zijn in haar oordeel. De jury zorgt voor een rapport waarin staat waarom de jongere de jongerenwaardering verdient.

Uitreiking

De uitreiking vindt 1x per jaar plaats. Er vindt een feestelijke uitreiking plaats, in het bijzijn van familie, vrienden en de aanmelders. De wethouder Leefbaarheid reikt de waardering uit.

Vorm van Jongerenwaardering

Samen met de Jongerenadviesraad zal de naam en ontwerp van de jongerenwaardering worden bepaald. De Jongerenadviesraad heeft in ieder geval al aangegeven dat zij adviseren om voor iets tastbaars te kiezen, iets wat een jongere kan bewaren en hierdoor een blijvende herinnering heeft. Ook vindt de Jar het belangrijk dat de waardering een persoonlijk tintje krijgt.

PR & communicatie

Via verschillende kanalen wordt kenbaar gemaakt wie en waarom iemand de waardering heeft gekregen. Dit gaat via de krant, de website van de gemeente, de website en sociale media van de Jongerenadviesraad.

Vervolgstappen:

Samen met Jongerenadviesraad een naam en ontwerp kiezen en onder de aandacht brengen. Het streven is om in 2020 de eerste jongerenwaardering uit te reiken.

Financiën

Democracy en speeddate

Voor het programma Democracy en de speeddate met raadsleden staat een bedrag van €5000 in de begroting.

Jongerenadviesraad

Voor begeleiding van de jongerenadviesraad is €15.000 per jaar opgenomen in de begroting.

Maatschappelijke diensttijd

De maatschappelijke diensttijd wordt uitgevoerd door Welzijn West Betuwe en gefinancierd door het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) en de Nederlandse organisatie voor gezondheidsonderzoek en zorginnovatie (ZonMw).

Jongerenwaardering

De jongerenwaardering wordt binnen de bestaande middelen uitgevoerd.